

לעילוי נשמת
הרב חפץ בן אסתר זצ"ל

בס"ד

מרחשון התשפ"ו
מפטיר וְאִשָּׁה אֶחָת (מלכים ב' ד')

פרשת וירא

עלון חידושי תורה ופרפראות על פרשת השבוע בענייני דיומא ממפרשי ומדרשי חז"ל

בפרשת וירא 147 פסוקים = טוב עין

טוב עין הוא יברך כי נתן מלחמו ליד. (משלי כב ט)

כל מי שיש בידו שלשה דברים הללו, מתלמידיו של אברהם אבינו עין טובה, ורוח נמוכה, ונפש שפלה. (אבות ה יט)

וַיֵּרָא אֵלָיו י-הוָה בְּאֵלֶיךָ מִמָּרָא וְהוּא יֵשֵׁב פֶּתַח הָאֵהָל כְּחֵם הַיּוֹם. (יח א)

הראה לו ד' מלכויות ר"ת אדום יוון בבל מדי. הן הן מבי"א גואל לבני כנניהם למען שמו, באהבה. ז"ש וַיֵּרָא אֵלָיו י-הוָה במלת מבי"א הן הן ד' גלויות ולפי שב' אריסין מבטלין אותן דהיינו (משלי כא יד) מִתָּן בְּסֶטֶר יִכְפֶּה אָף. גם (משלי כט ד) מִלֵּךְ בְּמִשְׁפָּט יִצְמִיד אָרֶץ. אלו השנים עשה אברהם צדקה עם אורחים משפט הראה לו הקב"ה אתה סימן לבניך שהוא עומד ובניו יהיו יושבין לכן מתפאר לאברהם בענין סדום (בראשית יח יט) **כִּי יִדְעֻתִּי לְמַעַן אֲשִׁר יִצְנֶה אֶת בְּנֵי וְאֶת בִּיתוֹ אֲחֵרָיו וְשָׁמְרוּ דְרָדְךָ י-הוָה לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט.** (מגלה עמוקות)

וַיֵּרָץ לְקִרְאָתָם מִפֶּתַח (יח ב) ס"ת צמח. א"ל הקב"ה אתה רצת לקראת המלאכים, חייך אני פורע לך בזמן המשיח שנאמר (ירמיה נא לו) כִּי הִנְנִי מֵבִיא אֶת עַבְדִּי צִמְח, מנחם בגימטריא צמח (138), משיח בן יוסף מנחם בן עמיאל שמו, וזהו שנאמר (איכה א טז) כִּי רָחַק מִמֶּנִּי מְנַחֵם. (רבינו אפרים)

וַי-הוּהוּ אִמֶּר הַמִּכְסָּה אֲנִי מֵאֲבָרְהָם אֲשֶׁר אָנִי עֹשֶׂה. (יח ז)

המכסה בפשוט ובאתב"ש בגימטריא משיח. היינו באתב"ש הוא 'צילחצ'. והגימטריא היא **המכסה** + 'צילחצ' = 358 בגימטריא משיח. מלמד שהגיד לו הכל קורא הדורות מראש עד שיבא משיח וגילה לו הקץ. (ספר גימטריאות, הרוקח)

וַיֵּרָא אֵלָיו י-הוָה בְּאֵלֶיךָ מִמָּרָא וְהוּא יֵשֵׁב פֶּתַח הָאֵהָל כְּחֵם הַיּוֹם. (יח א) פרש"י - הוא שנתן לו עצה על המילה, לפיכך נגלה עליו בְּתִלְקוֹ (ב"ר מב, ח) **שאלה** - כיצד אדם חשוב וצדיק כאברהם אבינו ע"ה, שנתנסה בעשר נסיונות ועמד בכולן, ולא שאל עצה, איך שאל עצה על המילה שציווהו הקב"ה.

תשובה - אין הכוונה ששאל עצה אם ימול או לא, אלא שאל אם יעשה את המילה בצנעא או בפרהסיא. וממרא נתן לו עצה לעשותה בפרהסיא, כדי שיראו העולם וימולו אחריו. והיינו דכתיב (יז כו) **בְּעֵצָם הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוֹל אֲבָרְהָם** בעיצומו של יום. וכן (יז כג) **וַיִּמָּל אֶת בְּשׁוֹר עֶרְלָתוֹ בְּעֵצָם הַיּוֹם הַזֶּה.** דבר אחר ששאל לו עצה מאיזה מקום ימול, והוא נתן לו עצה שימול במקום זכרות, כדכתיב (יז י) **הַמּוֹל לָכֶם כָּל זָכָר,** מדאמר **כָּל זָכָר** ולא נקבה, ש"מ במקום שהוא ניכר בין זכרות ונקבות אמר לך. א"נ לפי שראה אברהם שמתו כל עבדיו שמל אותם נטל עצה ממרא מה לעשות, אמר לו ממרא הבורא צוה לך (יז יג) **הַמּוֹל יִמּוֹל,** א"כ תעשה אתה תחלה ברית מילה ואח"כ תמול אחרים ויחיו. (מושב זקנים) א"נ אברהם בוודאי ידע באיזה אבר ימול, אבל לא היה יודע באיזה צד מן העור שעל הגיד יקח אם מראשו אם מצדו, וממרא אמר לו שיחתוך כל הערלה שבראש הגיד עד שישאר הגיד כאלון שקוראים גלון, ועל שם האלון שגלה לו שייך כאן **בְּאֵלֶיךָ מִמָּרָא.** א"נ בוודאי רצונו של אברהם היה לקיים מצוות השי"ת אך היה רצונו להמתין עד שיהיה מיושב בארץ לפי שהיה ירא מאוויר הארץ, כי בהשתנות האוויר ישתנה הצורה. וממרא נתן לו עצה שימול מיד. (דעת זקנים) **ויש אומרים** נתן לו ממרא עצה מן האספלנית (תחבושת) לרפאות המכה. (החזקוני) ע"פ מה שכתוב בגמרא (שבת עו.) עצה - כְּמֵלָא כִּי גָמַל. והוא תָּכֵן שֶׁל מִינֵי קִטְנִית, שנתן לו עשבים שיתקין לו מהם תרופה כדי שהפעץ יתרפא מהר. (ברית אברהם) א"נ אברהם עשה זאת כנגד המלעגים שהיו יכולים לומר שהיה קל דעת ועשה דברים בלי להתיעץ, ולכן הלך להתיעץ עם ממרא, א"כ ההתייעצות לא היתה פגם, אלא ההיפך, להרבות כבוד שמים ולהראות את שלמות רצונו והסכמתו לעשות המצוה. ולכן, סיבב הקב"ה שאברהם לא יגיע להר המוריה רק אחרי שלושה ימים, שלא יגידו שעשה מעשיו בלי ישוב הדעת. (גור אריה)

למהר"ל

ממרא ר"ת מילה, מלכים, רעב, אש. לפי שממרא אמר לאאע"ה זכור כשהצילך מאור כשדים ומהרעב ומהמלכים וממצרים ולכן נגלה ה' לאאע"ה בהיותו אצל ממרא. (פני דוד) **ממרא** ר"ת אברהם ראה ממרא מהול. (ילקוט האזובי)

יקח נא מעט מים ורחצו רגליכם והשענו תחת העץ. (יח ד)

אברהם היה מגייר את האנשים ומקרבם תחת כנפי השכינה. לכן, תחילת דיבורו אליהם היתה **יקח נא מעט מים**, לצנן את אש היצר, שיחזקו את יסוד המים שנטוע בהם ובכך תהיה להם סיעתא דשמיא לנצחו, בבחינת **ורחצו רגליכם**, לרחוץ את היצר המרגל בקרבם, ולאחר מכן יוכלו להתקרב לחסות בצילא דמהימנותא, להישען על עץ החיים, **והשענו תחת העץ.** ורמז יש בתבנית 'עץ' לקדושה העליונה, כי שם הוי"ה בהכאה (דהיינו: ה' פעמים ה', ה' פעמים י', ו' פעמים ה', ה' פעמים ו') בגימטריא 'עץ' (160) (בגדי הלבן - הגדה של פסח)

איתא בזוה"ק - אברהם, בכל מקום שהיה שם, נטע אילן ולא עלה לו כהוגן, עד שבא לארץ ישראל ונטעו שם. ובאותו אילן בדק בני אדם. מי שהיה דבוק בהקב"ה, האילן פרש עליו ענפיו וכיסה את ראשו ועשה עליו צל. ומי שדבק בעבודה זרה, האילן סילק את עצמו ממנו והענפים עלו למעלה, ולא הניחו אברהם עד שגייירו. וכן היה תחת האילן מעין מים. מי שצריך טבילה, המים עלו לקראתו והאילן סילק ענפיו, ידע אברהם שהוא טמא וצריך טבילה. ואם לאו, המים יבשו וידע אברהם שצריך זה שבעה נקיים. (ילקוט חדש פרק אברהם אות נו)

על פי שלוש מידות טובות ניתן להכיר מיהו איש כשר והגון: (א) אוהב עניים. (ב) מסתפק במועט. (ג) לבו חרד לדבר ה'.

שלושת הסימנים הללו נרמזו באותיות המילה **בְּתַרְדָּל**.

(א) בְּתַר - דל, כלומר בוחר ומחבב עניים ודלים.

(ב) תַּרְדָּל - רב, שמואס בריבוי ומסתפק במועט.

(ג) תַּרְדָּל - לב, שחרד לדבר ה'.

ללמדנו שאברהם אע"ה האכיל בביתו רק אורחים שנמצאו הגונים וכשרים, ונרמזו בשלושת הלשונות שבתבנית **בְּתַרְדָּל**. (פניני הגר"א)

וְאֵל הַבֶּקֶר רִצָּן אַבְרָהָם וַיִּקַּח בֶּן בָּקֶר רֹד וַיָּטוּב וַיִּתֵּן אֶל הַנַּעַר וַיִּמְהַר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ. (יח ז) פרש"י - שְׁלוֹשָׁה פָּרִים הָיוּ, כְּדִי לְהַאֲכִילָן שְׁלוֹשׁ לַשְּׁנוֹנוֹת בְּחֶרֶדֶל. (כב"מ פז א) רֹד וַיָּטוּב בְּגִימָטְרִיא 'בְּחֶרֶדֶל' (244 עם הכולל) (רבינו אפרים)

שאלה – מה הטעם שהאכילם דווקא ג' לשונות בחרדל ולא חלק אחר בבהמה. למה שלשה בהמות ולא היו שלשה נחתים טובים מבהמה אחת או משתיים. ועוד שאם כן מאי לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ 'אותם' מיבעי ליה. וכן אומרו **וּבֶן הַבֶּקֶר אֲשֶׁר עָשָׂה**, אם שלשה היו היה לו לומר **וּבֶן הַבֶּקֶר** רך וטוב **אֲשֶׁר עָשָׂה**. ועוד אומרו **וַיִּקַּח חֲמָאָה וַחֲלָב כו' וּבֶן הַבֶּקֶר כו'** כי מי שקיים אפילו ערובי תבשילין כיצד יתן לפני האורחים בשר וחלב.

תשובה – לפי שהיו נחפזים לדרכם ואין יכולים להמתין עד שתפשט הבהמה והם מתבשלים במהרה. (החוקני) כי נתן לפניו תחלה חמאה וחלב ואכלו ואח"כ שעשה בן הבקר נתן לפניו הבשר. א"נ לפי שהבשר נברא ע"י ספר צירה אין לו דין בשר, וז"ש שלקח חמאה וחלב **וּבֶן הַבֶּקֶר אֲשֶׁר עָשָׂה** ר"ל יען שעשאו ע"י ספר צירה היו יכולים לאכול עם חלב. (מלבי"ם) והטעם שהאכילם לשונות דווקא משום שהוא מעדן מלכים ושרים. (רש"י בב"מ שם) והביא לכל אחד לשון שלמה שכך דרך כבוד ולשון אחת אין בה כדי להתכבד עבור שלושה (גור אריה) על כן שחט שלש בהמות, בהמה אחת לכבוד כל אחד ואחד. ואם יעשה שלשה נחתים בשר ויתן לפני כל אחד, במה יודע איהם כי שלשה בהמות שחט, אחד אל כל אחד, אם לא היו שלשה לשונות. כי הלא אין שלשה לשונות בפחות משלשה בהמות, כי אינן כנחת שימצאו שנים או שלשה דומים זה לזה בבהמה אחת או בשתיים. (אלישיב) שאין טעם הלשון שיהיה בכל מקום שבה (שפתי חכמים) א"נ דרך כבוד הוא, ששאר האיברים יש מהם כפליים, שתי ירכים ושתי כתפים, אבל מהלשון אין אלא אחת (תוס' השלם). ועוד לפי דטבע מאכל זה להביא תאווה לאדם לאכול הרבה. (בן יהודה שם) והטעם שהאכילן שְׁלוֹשׁ לַשְּׁנוֹנוֹת 'בְּחֶרֶדֶל' שכן דרך מתנות כהונה שהיו נאכלין צלי בחרדל. (הרע"ב) דאמר רב חסדא מתנות כהונה אין נאכלות אלא צלי ואין נאכלות אלא בחרדל מאי טעמא אמר קרא (במדבר יח, ח) **לְמִשְׁקָהָ** לגדולה כדרך שהמלכים אוכלים. (חולין קלב ב) שנאכלות על השובע ובלפתן כדרך שהמלכים אוכלים דרך הנאה ותענוג. (הריטב"א שם)

ובמדרש פסיקתא רבתי כ"ה כשחטאו ישראל בעגל אמרו המלאכים להקב"ה וכי לא אמרנו שלא ליתן להם התורה, השיב להם הם מקיימים את התורה יותר מכם, כשנשלחתם אצל אברהם הכניס לפניכם בשר וחלב כנחת ואכלתם. (הרוקח)

עֲשֵׂהָ נְסִיוֹנוֹת נִתְּנָסָה אַבְרָהָם אֲבִינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם, וְעָמַד בְּקִלְמִים. לְהוֹדִיעַ כִּמָּה חֲבָתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אֲבִינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם. (אבות ה ג)

חידה בפרשה – עֲשֵׂהָ נְסִיוֹנוֹת נִתְּנָסָה אַבְרָהָם אֲבִינוּ וְסִימָנָה 'אַבְרָהָם אֲבִינוּ'. כיצד רמזים בשמו של אברהם אבינו עשרת הנסיונות.

פירש הרע"ב – **עֲשֵׂהָ נְסִיוֹנוֹת** – אחד, אור פְּשָׁדִים, שהשליכו נמרוד לכבשן האש. שני, לָךְ לָךְ מֶאֱרָצָה. שלישי, וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ. רביעי, וַתִּשָּׁק הָאִשָּׁה בֵּית פְּרָעָה. חמישי, מלחמת המלכים. שישי, מעמד בין הבתרים, שהראהו שעבוד מלכיות. שביעי, המילה. שמיני, וַיִּשְׁלַח אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ גִּזְרִי וַיִּקַּח אֶת שָׁרָה. תשיעי, גֶּרֶשׁ הָאִמָּה הַזֹּאת וְאֶת בְּנָהּ. עשירי, העקידה.

תשובה – עשרת הנסיונות רמזים בשמו 'אַבְרָהָם אֲבִינוּ' ר"ת – **אור פְּשָׁדִים**, ברית בין הבתרים – **וַהֲנֵה אִמָּה תִּשָּׁקָה גְדֻלָּה נִפְלָא עָלָיו**, רעב – **וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ**, הגר – **גֶּרֶשׁ הָאִמָּה הַזֹּאת וְאֶת בְּנָהּ**, מלחמת המלכים, אבימלך, ברית מילה, יצחק בעקידה, נע ונד היינו לָךְ לָךְ, וַתִּשָּׁק הָאִשָּׁה בֵּית פְּרָעָה. (ע"פ הרע"ב) (ה' תנאל סבג)

וַיַּפְצִיר בָּם מֶאֶד וַיִּסְרוּ אֱלֹדוֹ וַיִּבְּאוּ אֶל בֵּיתוֹ וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁקָהּ וּמִצּוֹת אֶפֶס וַיֵּאָכְלוּ. (יט ג) אמרו רז"ל (ב"מ פז). מִכָּאן שֶׁמֶסֶרְבִּין לִקְטָנוֹ, וְאִין מִסְרְבִּין לְגְדֻלָּה. שְׁהָרִי אִמְרוּ לֵאבְרָהָם (יח ה) **כֵּן תַּעֲשֶׂה פֶּאֶשֶׁר דְּבָרְךָ**.

שאלה – מה הטעם שהם סירבו ללוט עד שהיה צריך להפציר בם מאוד יותר מן הראוי בלא דרך ארץ כלל ואצל אברהם אמרו מיד **כֵּן תַּעֲשֶׂה פֶּאֶשֶׁר דְּבָרְךָ**. והם היו צריכים להפציר מעט אצל אברהם שלא יראו כגרגרים.

תשובה – אברהם נודע בגמילות חסדים ולכן אין צורך לסרב בו לדעת אם הדבר נעשה בלב שלם ובנפש חפצה ולכן תיכף השיבוהו **כֵּן תַּעֲשֶׂה פֶּאֶשֶׁר דְּבָרְךָ**. משא"כ בלוט שצריך לסרב לו כי אולי אין כוונתו שלימה אלא לפניו בלבד היינו אֶחָד בְּפֶה וְאֶחָד בְּלֵב. **שנית** אברהם היה חלוש בתכלית ביום השלישי למיתו ואינו דרך ארץ להטריחו ולסרב לו כלל משא"כ בלוט כי זה דרך ארץ להפציר כשמוזינים אותו ולא יהיה כגרגר. **והטעם** שאצל לוט ההפצר היה מאוד, לפי שלוט לא היה כדאי (ראוי) להינצל מצד עצמו מהפיכת סדום כי המדינה נדונה אחר רובה אפילו אם היה צדיק גמור וכ"ש שהיה רשע כמ"ש ז"ל (הוריות י ב) על הפסוק (יג י) **וַיִּשְׂא לֹט אֶת עֵינָיו וַיִּרְא אֶת כָּל כְּפַר הַפְּרָדִין כִּי כָלָה מִשְׁקָהָ** [תרגום יונתן וקרא לוט ית עיניו לִנְגוּי] כֵּן הַפְּסוּק הֵיךְ לִשְׁמַע עֵבֶרָה נֶאֱמַר (משלי ו כו) **כִּי בַעַד אִשָּׁה זֹנֶה עַד כְּפַר לָהֶם** ולא יצול אלא בזכות אברהם כמ"ש (יש כט) **וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת אַבְרָהָם וַיִּשְׁלַח אֶת לוֹט**. ויהיה מקום למקטרג לקטרג ולכן הפציר לו מאוד כדי שתהיה מאוד ובפרט כי היא גדולה מהצדקה שנאמר בה (משלי י ב) **וַיִּצְדָּקָה מִצִּיל מָמוֹת** ומכ"ש הכנסת אורחים ועל ידי כן ניצל מן ההפיכה. (ע"פ הדעת טוב' לרבינו חיים ויטאל זיע"א)

וַיִּצָּא לוֹט וַיִּדְבֹּר אֶל חֲתָנָיו לְקַחֵי בְּנֹתָיו וַיֹּאמֶר קוּמוּ צֵאוּ מִן הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי מִשְׁחִית הִנֵּה כִּי מִשְׁחִית יִהְיֶה אֶת הָעִיר וַיְהִי כַּמִּצְחָק בְּעֵינֵי חֲתָנָיו. (יט יד)

שאלה – מדוע היה לוט **כַּמִּצְחָק בְּעֵינֵי חֲתָנָיו**, מדוע לא האמינוהו ולשמחה מה זו עושה. ולכל הפחות היה להם לחשוש לדבריו.

תשובה – אמרו חז"ל (ב"ק ס). כִּיִּן שְׁנֵינָם רָשָׁיו לְמִשְׁחָת, אִינוּ מִבְּחִין בֵּין צְדִיקִים לְרָשָׁעִים. אולם אם הקב"ה בעצמו מעניש, ודאי שהוא מבדיל בין צדיק לרשע ומעניש את הרשע לבדו. כאשר באו המלאכים אל לוט אמרו לו (יט יג) **כִּי מִשְׁחָתִים אֲנֻחֲנוּ אֶת הַמָּקוֹם הַזֶּה** כיון שכך אינם מבחינים בין צדיק [לוט] לרשע – לכן על לוט לצאת מן העיר. ובאמת אם היה אומר לוט לחתניו את דברי המלאכים כלשונם – הם היו יוצאים מן העיר, אך לוט אמר להם **כִּי מִשְׁחָתִי יִהְיֶה אֶת הָעִיר** ולכן היו בטוחים שהקב"ה המבדיל בין צדיק לרשע לא יעניש אותם בעבור חטאי העיר. (רבי יונתן אייבשיץ – כתיבי יד)

הֲלֹא הוּא אָמַר לִי אֲחֵתִי הוּא וְהִיא גַם הוּא אִמָּרָה אֲחֵי הוּא בָתָם לִבְנֵי וּבְנֹתָיו כִּפִּי עֲשִׂיתִי זֹאת. (כ ה)

שאלה – כתיב **וְהִיא גַם הוּא** לכאורה תיבת הוא הראשונה מיותרת. הול"ל **וְגַם הוּא אִמָּרָה אֲחֵי הוּא**. והוא בא לרבות.

תשובה – **וְהִיא גַם הוּא** לרבות בני ביתו (כ"ה) **הִיא ר"ת** הגר ישמעאל אליעזר – שלכולם שאל ואמרו אחיה הוא. (טעמא דקרא)

וַתֵּרָא שָׂרָה אֶת בֶּן הַגֵּר הַמִּצְרִית אֲשֶׁר יָלְדָה לְאַבְרָהָם מִצְחָק. (כא ט) דרש רבי עקיבא אין צחוק האמור כאן אלא עבודת כוכבים שנאמר (שמות לב ו) וַיִּשָּׁב הָעָם לַאֲכֹל וְשִׁתּוֹ וַיִּקְמוּ לַצְחָק. מלמד שהיתה אמנו שרה רואה את ישמעאל בונה במסין וצד חגבים ומעלה ומקטיר לעבודת כוכבים. (תוספתא סוטה ג א).

שאלה – מה הטעם שהיה צד ישמעאל דווקא חגבים לעבודה זרה.

תשובה – חגב דומה לתקרובת כעין פנים שצוארו דומה לצואר בהמה כדאמרין (ע"ז נא). וְשִׁאֲנֵי חֲגָב הוֹאִיל וַצִּנָּאוּ דוֹמָה לַצִּנָּאוֹר בְּהִמָּה, ושחיתו היא כעין שחיתוה שְׁעוֹשִׂים בָּפִנִים. וכוונתו להרע כי 'חגב' בגימטריא 'אחד' וח"ו הוא בישעו רצה לומר כן על העבודה זרה. (פני דוד)

וַיַּעֲקֹד אֶת יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּשָּׂם אֹתוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לְעֹצִים. (כב ט) כתיב (איוב ב ז) וַיִּצָּא הַשָּׁטָן מִמָּאָה פָּנֵי יְהוָה וַיִּפֹּד אֶת אִיּוֹב בְּשִׁחִין רָע מִכָּפָה רָגְלוֹ עַד [וְעַד] קִדְקִדּוֹ. אמרו רז"ל בשם רבינו האר"י ז"ל כי בעת העקידה כדי שלא יקטרג השטן נתן לו הקב"ה את איוב. ור"ת **אברם – איוב בְּשִׁחִין רָע מִכָּפָה, לפי שהיה תמורת אברהם. וכן וַיַּעֲקֹד אֶת יִצְחָק בְּנוֹ ר"ת **איוב**. לפי שהנסיגות שנתנסה אברהם אע"ה היו למרק עוונות תרח. ואמרו רז"ל שהיה על אברהם לבוא עוד נסיונות ואיוב סבל יסורים כי תרח בא בגלגול איוב. והיו לו יסורים גדולים כדי לכפר עוונותיו. ורמז לדבר **בְּשִׁחִין רָע** בגימטריא **הוא היה תרח**. (640) ולכן כשעקד אברהם אע"ה את יצחק אע"ה ונשלמו עשרת נסיונות שם רמז וַיַּעֲקֹד אֶת יִצְחָק בְּנוֹ ר"ת **איוב** כי עתה גלגול אברהם ונשלמו הנסיונות כי כבר בא תרח בגלגול איוב והוא יסבול. (חומת אנך)**

מההפטרה – **וְאִשָּׁה אֶת מִנְשֵׁי בְנֵי הַנְּבִיאִים צִעָקָה אֶל אֱלִישֶׁע לֵאמֹר עֲבָדָה אִישִׁי מֵת וְאִתָּה יָדַעְתָּ כִּי עֲבָדָה הָיָה יָרָא אֶת יְהוָה וְהִנֵּה עָלָיו הַנְּשִׁיפָה כָּאֵל לְקַחַת אֶת שְׁנֵי יָלְדָיו לֹלְעִבָדִים. (מלכים ב ד)** איתא במדרש שאשת עובדיה באה לשאול מאלישע אם השמן חייב במעשר, אמר לה בעלך פרנס את הנביאים במים שאינם חייבים במעשר אף זה אינו חייב במעשר. **והוא צריך ביאור.**

ויש לומר שנסתפקה מה היה הנס, אם מהמעט שמן שהיה לה יצא עוד שמן ואם כן חייב במעשר, או שנברא שמן חדש ואין זה שייך לגידולי קרקע, אמר לה אלישע שאפילו אם מהשמן הזה יצא עוד שמן גם כן אין צריך לעשר דסוף סוף לא ינק מהקרקע. והביא לה ראיה ממים שפטורים ממעשר אע"ג שבאים מהקרקע ועל כן כיון שאין יונק מהקרקע פטור, ואם כן גם זה פטור. וכחאי גונא כתבו התוס' (שבת נ ב ד"ה הטומן) דבצלים שמתרכבים מהאוויר פטורים ממעשר. (טעמא דקרא)

שבעים פנים לתורה, לעיתים תהיה יותר מתשובה אחת
התשובות אינם להלכה למעשה, הערות והארות יתקבלו בברכה
לעילוי נשמת הרב חפץ בן אסתר זצ"ל
לקבלת העלון במייל ניתן לפנות לכתובת ramnadlan018@gmail.com